

icke tvärtom såsom i minnestalet antydes. Det har dock sin riktighet, att handläggningen i de båda departementerna var slutförd i början af året 1861, då alltså antagligen uppgifterna på frågorna voro fullständiga. Bemötandets stickord i denna punkt har jag redan räknat bland de onödiga.

J. V. S.

102 KRIGSTEATERN. VI.

Morgonbladet n:o 255, 2.XI 1876

10

Ryktet, att Djunislinien vore tagen af turkarne vidhålles så ihärdigt, att saken kunde se betänkelig ut. Äfven ett så allvarligt blad som österrikiska Politische Korrespondenz innehåller utförlig berättelse om de strider, under hvilka eröfringen skulle skett. Men då dessa underrättelser icke gå längre än till den 23, förefalla de förlegade. Sedan dess skulle säkert fullkomlig bekräftelse hunnit anlända. Men sådan saknas. Tvertom telegraferades såsom »officielt» den 28 från Belgrad, att ingen strid förefallit sedan den 23, då förlorade positioner af serberna återtogos. Det tillades, att de engelska korrespondenterna i turkiska lägret måste af turkarne blifvit förda bakom ljustet.

20

Om någon särskild ort, Tjunis, är menad, synes osäkert. Men så benämnes en liten flod, hvilken flyter från Yastrebats bergen i nordostlig riktning och utmynnar i Morava nära Deligrad. Det är långsamt denna, Horvatovitsch är posterad, således på en försvarslinie af minst en half mils längd, och om hvilken det är fråga. Framom denna linies sydliga ända ligger Schiliegovats och Gredetin. Många indicier antyda, att dessa sistnämnde poster, ehuru den 23 delvis återtagna, blifvit åter öfvergifna. Men såsom sagdt, saknas all pålitlig underrättelse, att

30

sjelfva Djunis-linien skulle vara af serberne förlorad. Det har icke varit svårt att längesedan anmärka, att sebernas nödtvungna halfcirkelformiga försvarsställning omkring de i denna säck koncentrerade turkarne måste vara vådlig. Det underbara är, att de så länge förmått hålla ut i densamma. Kommer vapenhvilan till stånd, är det väl otvifvelaktigt, att den för dem kommer i en god stund. Ty det är knappt troligt, att turkarne under densamma skola stå kvar i sin inklämda ställning, med kommunikation öppen på en enda svår väg, den långsamt venstra Moravastranden till Nisch. Omöjligt synes också, att serberne skulle hafva ressurser, att ensamma fortsätta kriget.

40

Men dagens stora fråga är just detta vapenstillstånd.

103 KRIGSTEATERN. VI. (TILLÄGG)

Morgonbladet n:o 256, 3.XI 1876

Ehuru ryktet om eröfringen af Djunis redan den 23 oktober var falskt, har det dock beklagligen visat sig, att det föröbadade, hvad som komma skulle. Efter en oafgjord artilleristrid den 28, lyckades turkarne söndagen den 29 oktober att eröfra serbernas förskansningar. Telegram till ryska blad uppgifva, att en korps af ryska frivillige ända till 4 500 man, hvilken försvarade hufvudställningen, förlorade hälften af sitt antal. De tillägga, att serberne fäktat dåligt, men detta tillägg kan förklaras af stundens känslor. Serbiska officiella meddelanden prisa

50

såväl ryssarnes som egnas tapperhet. Öfver de senare kastade sig turkarnes hufvudstyrka och Horvatovitsch blef tvungen att retirera på vägen åt Krjuschevatz. Telegram från Rustschuk om Alexinat' eröf-ring förtjena tills vidare ingen uppmärksamhet. Man kunde sätta i fråga turkarnes vidare framryckande, sålänge Tchernajeff står här och vid Deligrad. Men allt sådant är öfverflödig. Stilleståndet har gjort slut på striderna. Må det lända Kuusamogubbarne till tröst.

10

104 DE ORD, H. M. KEJSAR ALEXANDER YTT-RAT ...

Morgonbladet n:o 266, 15.XI 1876

20

De ord, H. M. Kejsar Alexander yttrat i Moskva, tillkännagifva tillräckligt situationens allvar. De innebära, att ryska regeringen ej är förvissad om, att Turkiet nu, mera än förut, skall ärligt bjuda till att vid de påbörjade negociationerna tillförsäkra de kristne å Balkanhalfön sådan förbättring i deras läge, att de verkligen kunna gå en tryggad framtid till mötes. De innebära vidare, att om ej bestämda garantier i detta afseende nu kunna vinnas, Hans Majestät skall se sig nödsakad att med anlitan af det yttersta medlet ge eftertryck åt de fordringar, man eger rätt att ställa på Turkiet. Hans Majestät betonar fortfarande önskligheten af en allmän öfverensstämmelse, men säger, att om en sådan ej kan vinnas, Hans föresatts är att handla allena, och vädjar på förhand till sitt folks patriotism och offervillighet för den händelse, att landets ära skulle ålägga honom förpligtelsen att till detta folk patriotism och offervillighet för den händelse, att landets ära skulle ålägga honom förpligtelsen att till detta folk ställa ett upprop. Och att

30

Hans Majestäts vädjan finner ett genljud af stormande bifall, derpå behöfver man ej tvifla. Sålunda ligga genom kejsar Alexanders ord ryska regeringens afsig-ter och föresatser för närmaste framtid i klar, öppen dager, och man frågar sig: skall man ännu våga tro på en fredlig lösning af förveckling-erne, en lösning, som beror af Turkiets ärlighet och medgörlighet, eller skall man ha att emotse evenementet af krig, framkalladt genom Portens halsstarrighet och otillförlitliga politik?

40

105 POLITISKT.

Morgonbladet n:o 281, 2.XII 1876

50

Såsom förutses kunde, har Hans Majestät Kejsarens yttrande till lord Loftus öfverallt i Europa mottagits med öfvertygelsen, att genom denna deklARATION fredens bibehållande främjats och att densamma betager England hvarje förvändning att motsätta sig de turkiska kristnas säkerställande. Vi hafva efter telegram till tyska blad anført det väsentliga i Lord Loftus depesch. Denna föreligger nu in extenso. Men den är för vidlyftig att anföras i dess helhet. Vi intaga därför ur densamma ännu endast följande de vigtigaste ställen:

»H. M:t uttryckte med mycket allvar sin önskan att konferensen utan dröjsmål måtte sammanträda och att de särskilda regeringarna måtte sända instruktioner för att sätta ambassadörerna i stånd att genast inleda öfverläggningarna om de nödiga fredspreliminärerna och